

FINANSIELL DELÅRSRAPPORT

2. kvartal 2017

Innhold

Hovedtall konsern	3
Styrets rapport	4
Styrets erklæring	9
Resultatregnskap	10
Utvidet resultat	11
Balanse	12
Egenkapitaloppstilling	14
Kontantstrømoppstilling	15
Noter til regnskapet	16

Om Avinor

Avinor har to primære virksomhetsområder, drift av et landsomfattende nett av lufthavner, samt nasjonal flysikringstjeneste for sivil og militær luftfart. Samlet omfatter dette 45 lufthavner, samt kontrolltårn, kontrollsentraller og annen teknisk infrastruktur for sikker flynavigasjon. Utover den operative virksomheten, legges det til rette for kommersiell inntjening gjennom flyplass-hoteller, parkeringsanlegg, taxfree-butikker, servering og andre servicetilbud til flypassasjerene.

Avinor utgjør et konsern hvor virksomheten dels er organisert i divisjoner og dels i juridiske enheter (datterselskaper). Finansielt sett drives lufthavnsvirksomheten som ett luftfartssystem. Flysikringstjenesten er egenfinansiert ved at tjenestene prises etter internasjonale bestemmelser. Antall ansatte er ca. 3000 og årlige driftsinntekter utgjør i størrelsesorden 10 milliarder kroner.

Aksjene i Avinor AS er 100 prosent eiet av den norske stat ved Samferdselsdepartementet. Samferdselsdepartementet forvalter statens eierstyring overfor Avinor, og fastsetter blant annet konsernets samfunnspålagte oppgaver, avkastningskrav og utbytte. I tillegg regulerer Samferdselsdepartementet luftfartsavgiftene. Samferdselsdepartementet er overordnet myndighet for norsk luftfart, og fastsetter også Luftfartstilsynets regelverk som har konsekvenser for Avinors drift.

Avinor har utstedt obligasjoner som er notert på Oslo Børs og Luxembourg børsen. Oslo Børs er valgt som konsernets hjemmemarked. Konsernet følger Oslo Børs sine anbefalinger for eierstyring og selskapsledelse så langt de passer. Prinsippene suppleres med regjeringens fokusering på eierstyring og selskapsledelse ved forvaltningen av statens eierskap.

Avinors hovedkontor er i Oslo.

Hovedtall Avinor konsern

Beløp i MNOK

	2. KVARTAL		PER 2. KVARTAL		ÅR
	2017	2016	2017	2016	2016
Trafikkinntekter	769,3	790,2	1 449,9	1 475,7	3 002,3
Inndekning security	369,4	306,9	677,0	561,2	1 156,9
Salgs- og leieinntekter - duty free	699,0	660,3	1 199,0	1 152,0	2 552,0
Salgs- og leieinntekter - parkering	236,4	223,8	445,2	408,0	868,6
Salgs- og leieinntekter - annet	517,6	436,7	1 138,8	818,1	1 876,1
Konserninterne tjenester	29,8	52,5	58,0	93,3	219,0
Driftsinntekter lufthavnvirksomhet	2 621,6	2 470,4	4 967,8	4 508,4	9 674,9
Underveisinntekter	281,3	247,8	530,9	466,4	984,7
Konsernintern Innflygings- og tårntjeneste	205,4	193,4	402,9	380,6	804,6
Andre driftsinntekter	35,5	54,9	71,6	98,4	201,5
Driftsinntekter flysikringstjeneste	522,3	496,1	1 005,4	945,4	1 990,8
Andre driftsinntekter konsern	208,2	205,3	405,1	404,7	827,9
Eliminering av konserninterne poster	-401,7	-416,7	-783,6	-815,5	-1 705,6
Sum driftsinntekter konsern	2 950,2	2 755,0	5 594,7	5 042,9	10 788,0
Driftskostnader lufthavn	-1 802,7	-1 469,7	-3 565,0	-2 969,9	-6 119,6
Driftskostnader flysikring	-724,3	-459,5	-1 180,8	-913,2	-1 779,1
Driftskostnader eiendom og felles	-492,1	-283,2	-749,9	-532,2	-1 074,2
Eliminering av konserninterne poster	401,7	416,7	783,6	815,5	1 705,6
Sum driftskostnader konsern	-2 617,3	-1 795,7	-4 712,1	-3 599,8	-7 267,3
EBITDA lufthavnvirksomhet	818,9	1 000,7	1 402,8	1 538,5	3 555,3
EBITDA flysikringstjeneste	-202,0	36,6	-175,4	32,2	211,7
EBITDA eiendom og felles konsernposter	-283,9	-78,0	-344,8	-127,6	-246,3
EBITDA konsern	333,0	959,3	882,6	1 443,1	3 520,7
Av- og nedskrivninger	-460,2	-414,9	-899,0	-827,8	-1 762,9
Driftsresultat (EBIT)	-127,2	544,4	-16,4	615,3	1 757,8
Finansresultat	-123,2	-79,8	-293,8	-151,7	-383,6
Resultat før skatt	-250,4	464,6	-310,2	463,6	1 374,2
Skattekostnad	65,8	-116,2	80,2	-117,3	-345,6
Resultat etter skatt	-184,6	348,4	-230,0	346,3	1 028,6
EBITDA-margin lufthavnvirksomhet	31,2 %	40,5 %	28,2 %	34,1 %	36,7 %
EBITDA-margin flysikringstjeneste	-38,7 %	7,4 %	-17,4 %	3,4 %	10,6 %
EBITDA-margin konsern	11,3 %	34,8 %	15,8 %	28,6 %	32,6 %
Investeringer lufthavnvirksomhet	695,0	1 143,1	1 266,0	2 174,5	4 554,6
Investeringer flysikringstjeneste	75,0	69,5	169,4	110,6	238,1
Investeringer annet	33,5	124,8	67,8	210,3	321,8
Sum investeringer	803,5	1 337,4	1 503,2	2 495,4	5 114,5
Utbetalt utbytte	-550,0	-	-550,0	-	-500,0
Kontantstrøm før opptak av ny gjeld	-782,5	-603,2	-1 464,1	-1 463,3	-2 622,0
Rentebærende gjeld			21 994,6	19 106,1	19 504,6
Totale eiendeler			43 286,7	40 083,0	41 037,2
EK andel i henhold til vedtektsdefinisjon (b)			41,0 %	44,7 %	44,6 %
Antall flypassasjerer (i 1000)	13 898,3	13 379,3	25 576,9	24 528,3	50 802,8
Antall flybevegelser (i 1000)	177,2	183,6	344,9	349,5	704,4
Antall service units (i 1000)	625,2	626,2	1 193,2	1 176,0	2 492,9
Punktlighet (a)			87 %	88 %	87 %
Regularitet (a)			99 %	99 %	99 %

(a) Siste 12 måneder

(b) EK i prosent av sum EK og netto rentebærende gjeld (inkludert rentederivater)

Styrets rapport

VIKTIGE HENDELSER

Flytrafikken i perioden 01.01 - 30.06.2017 målt i antall passasjerer over Avinors lufthavner økte med 4,3 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2016. Oslo lufthavn økte med 7,3 prosent, mens øvrige lufthavner samlet sett hadde en vekst på 1,2 prosent.

Siste 12 måneder utgjorde gjennomsnittlig regularitet 99 prosent og gjennomsnittlig punktlighet 87 prosent. Siste 12 måneder utgjorde sykefraværet 4,7 prosent med en skadefraværsverdi (H-verdi) på 2,8.

Nye utvidede terminalområder på Oslo lufthavn ble offisielt åpnet 27.04.2017. Utbyggingsprosjektet ble ferdigstilt og anlegget tatt i bruk innenfor målsatt tids- og kostnadsramme.

Ny terminal på Flesland skal etter planen åpne 17.08.2017. Utbyggingsprosjektet vil bli ferdigstilt innenfor vedtatt kostnadsramme.

29.05.2017 var det 80 år siden Kong Haakon foretok den offisielle åpningen av Stavanger lufthavn, Sola. 80-års dagen ble feiret gjennom en rekke arrangementer samtidig som det avholdt kranselag for utvidelse av terminalen. Utbyggingsprosjektet følger plan og skal ferdigstilles i 2018.

Eiermeldingen og Nasjonal transportplan 2018 - 2029 ble vedtatt i Stortinget i juni 2017. Det er blant annet avklart at Avinor skal planlegge en tredje rullebane på Oslo lufthavn samt ny lufthavn i Bodø.

Remote Towers prosjektet er et innovasjonsprosjekt som er banebrytende innenfor flysikringstjeneste og det er teknisk, økonomisk og regulatorisk risiko knyttet til fremdrift. Prosjektet følger milepælsplan og har i løpet av andre kvartal ferdigstilt bygg for de første fem tårnene som skal fjernstyres fra senteret i Bodø. En viktig milepæl ble nådd 8 juni, da levende bilder ble sent fra Røst Lufthavn til tårnsenteret i Bodø.

Konsernets moderniseringsprogram har en innsparingsprognose bedre enn målsetting.

2. KVARTAL 2017

TABELL 1: FINANSIELLE HOVEDTALL 2. KVARTAL

MNOK	Q2 2017	Q2 2016	ENDRING
Driftsinntekter	2 950,2	2 755,0	7,1 %
EBITDA	333,0	959,3	-65,3 %
EBIT	-127,2	544,4	-123,4 %
Resultat etter skatt	-184,6	348,4	
Investeringer	803,5	1 337,4	-39,9 %

Andre kvartal 2017 var trafikkmessig sterkt med 7,0 prosent flere passasjerer på Oslo lufthavn sammenliknet med andre kvartal 2016. Øvrige lufthavner hadde samlet sett en marginal vekst på 0,7 prosent.

Driftsinntektene i andre kvartal 2017 utgjorde 2950 millioner kroner sammenliknet med 2 755 millioner kroner i tilsvarende periode i fjor, det vil si en økning på 7,1 prosent. Økningen skyldes i hovedsak økt trafikkvolum og økt inntjening ved Oslo lufthavn.

Staten ved Arbeids- og Sosialdepartementet har med virkning fra 01.01.2018 innført endrede bestemmelser for regulering av oppsatte rettigheter i såkalte statlige fristilte virksomheter. Finansiering av oppsatte pensjonsrettigheter for ansatte som slutter i virksomhetene overføres fra Statens Pensjonskasse til den enkelte virksomhet. For konsernet Avinor medfører endringen en økt pensjonsforpliktelse på 415 millioner kroner. Beløpet er belastet konsernets resultatregnskap i andre kvartal.

Avinor inngikk 26.06.2017 en avtale med Forsvaret om økonomisk oppgjør etter Samarbeidsavtalen for perioden 2010 - 2016. Avtalen innebærer en merutbetaling til Forsvaret utover det som tidligere er regnskapsmessig avsatt på 135 millioner kroner. Beløpet er belastet resultatregnskapet i andre kvartal.

Det er i andre kvartal foretatt en meravsetning på 40 millioner kroner relatert til opprydding av forurenset grunn ved Harstad/Narvik lufthavn, Evenes.

Inklusive ovennevnte forhold, utgjorde driftskostnadene i andre kvartal 2 617 millioner kroner sammenliknet med 1 796 millioner kroner i andre kvartal 2016.

Eksklusiv ovennevnte forhold ville EBITDA vært 923 millioner kroner og driftskostnadene 2027 millioner kroner i andre kvartal 2017.

Konsernet hadde i andre kvartal 84 millioner kroner i merkostnader knyttet til opprettholdelse av god drift og sikker trafikkavvikling parallelt med utbygging av Oslo lufthavn.

Tilsvarende tall for andre kvartal 2016 utgjorde 72 millioner kroner, jf. note 5 i konsernregnskapet.

Samlede av- og nedskrivninger på konsernets varige driftsmidler utgjorde 460 millioner kroner i andre kvartal sammenliknet med 415 millioner kroner i andre kvartal 2016. Økningen skyldtes at flere anlegg under utførelse er ferdigstilt og tatt i bruk.

Konsernets netto finansresultat i andre kvartal ble minus 123 millioner kroner sammenliknet med minus 80 millioner kroner i andre kvartal 2016. Endringen skyldtes i hovedsak lavere balanseførte rentekostnader som følge av nedgang i anlegg under utførelse.

Med en skattesats på 24 prosent på årsbasis, utgjorde konsernets resultat etter skatt minus 185 millioner kroner i andre kvartal, sammenliknet med 348 millioner kroner i tilsvarende rapporteringsperiode i 2016.

01.01 - 30.06.2017

TABELL 2: FINANSIELLE HOVEDTALL 01.01-30.06

MNOK	01.01-30.06.17	01.01-30.06.16	ENDRING
Driftsinntekter	5 594,7	5 042,9	10,9 %
EBITDA	882,6	1 443,1	-38,8 %
EBIT	-16,4	615,3	-102,7 %
Resultat etter skatt	-230,0	346,3	
Investeringer	1 503,2	2 495,4	-39,8 %

Konsernet hadde i perioden 01.01. – 30.06.2017 et resultat etter skatt på minus 230 millioner kroner sammenliknet med 346 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. Endringen i resultat etter skatt skyldtes i hovedsak økte avsetninger til pensjons- og miljøforpliktelser, avtale om økonomisk oppgjør med Forsvaret for perioden 2010 - 2016 etter Samarbeidsavtalen, samt reduksjon i balanseførte rentekostnader som følge av ferdigstilte utbyggingsprosjekter.

Konsernets balanse økte med 2,2 milliarder kroner i første halvår 2017 og utgjorde 43,3 milliarder kroner per 30.06.2017. Økningen er i hovedsak relatert til økte anleggsmidler samt økt bankinnskudd som følge av opptak av ny gjeld.

Driftsinntekter

Driftsinntekter i perioden 01.01 – 30.06.2017 utgjorde 5 595 millioner kroner sammenliknet med 5 043 i tilsvarende periode i 2016. Inkludert i driftsinntektene i første halvår er 266 millioner kroner i viderefakturerte innredningsarbeider i forbindelse med ferdigstillelsen av utvidet terminal ved Oslo lufthavn. Et tilsvarende beløp er reflektert under linjen «varekostnader» i resultatregnskapet.

Sett bort fra ovennevnte engangsinntekt i utfakturerte innredningsarbeider, økte driftsinntektene innenfor lufthavn-virksomheten år til år med 4,3 prosent i første kvartal 2017. Inntektsveksten er i hovedsak drevet av økt trafikkvolum.

Innenfor flysikringstjenesten økte samlede driftsinntekter år til år med 6,3 prosent i første halvår. Inntektsveksten reflekterer økt trafikkvolum og økt enhetspris for underveistjenesten.

Leieinntekter fra eiendom ble redusert med nedgang i konsern-interne tjenester som en konsekvens av fusjoner.

TABELL 3: DRIFTSINNTEKTER PER VIRKSOMHETSOMRÅDE

MNOK	01.01 - 30.06.17	01.01 - 30.06.16	ENDRING
Lufthavndrift	4 967,8	4 508,4	10,2 %
Flysikringstjeneste	1 005,4	945,4	6,3 %
Eiendom	66,0	74,6	-11,5 %
Interne tjenester	339,1	330,0	2,8 %
Konsernintern eliminerings	-783,6	-815,5	-3,9 %
Avinor konsern	5 594,7	5 042,9	10,9 %

Driftskostnader, avskrivninger og andre poster

Driftskostnader i perioden 01.01 – 30.06.2017 utgjorde 4 712 millioner kroner sammenliknet med 3 600 millioner kroner i tilsvarende periode i 2016. Inkludert i driftskostnadene for første halvår er ovennevnte 266 millioner kroner i viderefakturerte innredningsarbeider i forbindelse med ferdigstillelsen av utvidet terminal ved Oslo lufthavn, samt økte avsetninger til pensjons- og miljøforpliktelser og avtale om økonomisk oppgjør med Forsvaret for perioden 2010 - 2016 etter Samarbeidsavtalen som nevnt ovennevnte kapittel om andre kvartal.

Det ble i første halvår 2017 kostnadsført 126 millioner kroner knyttet til merkostnader (eksklusive av- og nedskrivninger) for å opprettholde god drift og effektiv trafikkavvikling parallelt med utbygging av Oslo lufthavn. Tilsvarende tall i fjor var 139 millioner kroner, jf. note 5 i konsernregnskapet.

Samlede av- og nedskrivninger i perioden 01.01 - 30.06.2017 utgjorde 899 millioner kroner sammenliknet med 828 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. Økningen skyldes at flere anlegg under utførelse er ferdigstilt og tatt i bruk.

EBITDA og EBIT

EBITDA i perioden 01.01 – 31.06.2017 utgjorde 883 millioner kroner. EBITDA i tilsvarende periode i 2016 utgjorde 1443 millioner kroner. EBIT i perioden 01.01 – 31.06.2017 utgjorde minus 16 millioner kroner sammenliknet med 615 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. EBITDA og EBIT er redusert fra tilsvarende periode i fjor som følge av ovennevnte merkostnader.

Finansposter og skatt

Konsernets netto finansresultat i perioden 01.01 - 30.06.2017 var minus 294 millioner kroner sammenliknet med minus 152 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. Utover økte rentekostnader som følge av økt netto rentebærende gjeld, skyldtes endringen i netto finansresultat en reduksjon i balanseførte rentekostnader som følge av ferdigstilte utbyggingsprosjekter. I tillegg var det realiserte tap knyttet til valuta- og rentesikring av konsernets obligasjonslån i euro, samt realiserte tap knyttet til avsluttede rentesikringskontrakter i forbindelse med fusjonen av Avinor AS og Avinor Parkeringsanlegg AS.

Investeringer

Balanseført tilgang til varige driftsmidler i perioden 01.01 – 30.06.2017 utgjorde 1 503 millioner kroner sammenliknet med 2 495 millioner kroner for tilsvarende periode i fjor.

Investeringene fordelte seg på virksomhetsområdene som følger:

TABELL 4: BALANSEFØRT TILGANG TIL VARIGE DRIFTSMIDLER

MNOK	01.01 - 30.06.17	01.01 - 30.06.16	ENDRING
Lufthavndrift	1 266,0	2 174,5	-908,5
Flysikringstjeneste	169,4	110,6	58,8
Eiendom	0,4	0,1	0,3
Konsernfelles	33,9	52,0	-18,1
Konsernposter	33,9	158,2	-124,7
Avinor konsern	1 503,2	2 495,4	-992,2

De nye terminalområdene på Oslo Lufthavn ble offisielt åpnet 27.04.2017. Prosjektet ble ferdigstilt og anlegget tatt i bruk innenfor timeplan, og vil bli sluttavregnet innenfor vedtatt kostnadsramme.

Ny terminal på Flesland skal etter planen åpne 17.08.2017. Det forventes at dette målet nås innenfor vedtatt kostnadsramme.

For å effektivisere flysikringstjenesten er Remote Services etablert som enhet i Avinor Flysikring AS for å utvikle, implementere og kommersialisere fjernstyrte tårntjenester. Kongsberg Defence & Aerospace er samarbeidspartner og systemleverandør til utviklingsprosjektet. Et fjernstyrt tårnsenter er under bygging i Bodø med en målsetting om at 15 tårn skal være i operativ drift innen utgangen av 2020. Det er teknisk, økonomisk og regulatorisk risiko knyttet til prosjektets fremdrift, men prosjektet følger milepælsplan og vil ha første fjernstyrte tårn i operativ drift i første halvår 2018.

Kontantstrøm, finansiering og forpliktelser

Som følge av at investeringsutbetalinger overgår bidraget fra løpende drift, hadde konsernet i perioden 01.01 - 30.06.2017 en kontantstrøm før endring av gjeld på minus 1 464 millioner kroner.

Rentebærende gjeld (hensyntatt verdi derivater benyttet til sikring) per 30.06.2017 utgjorde 21 995 millioner kroner hvorav 638 millioner kroner var kortsiktig. Rentebærende gjeld er økt med 2 341 millioner kroner siden 31.12.2016. Avinor AS utstedte 02.02.2017 nye obligasjoner under selskapets EMTN-program, total 500 millioner euro med 10 års løpetid. Lånet er sikret i norske kroner med fastrente i 10 år. Kortsiktige sertifikatlån er redusert med 1 400 millioner kroner i første halvår 2017. Øvrig gjeld er nedbetalt med 699 millioner kroner i første halvår.

Konsernets totalkapital per 30.06.2017 utgjorde 43,3 milliarder kroner med en egenkapitalprosent på 32,4. Egenkapital i prosent av summen av egenkapital og netto rentebærende gjeld, jf. vedtektenes paragraf 5, utgjorde 41,0 prosent per 30.06.2017.

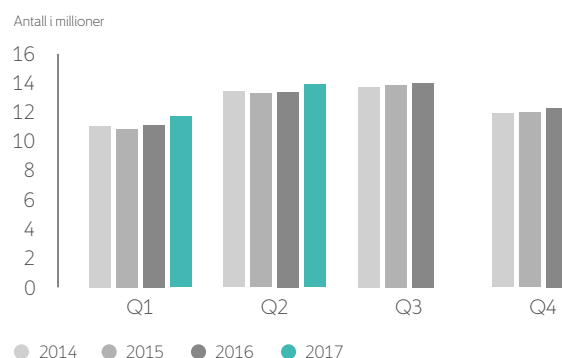
Per 30.06.2017 utgjorde konsernets likviditetsreserve 6 626 millioner kroner fordelt på 1 826 millioner kroner i bankinnskudd og 4 800 millioner kroner i ubenyttede trekkrettigheter.

Trafikkutvikling og servicemål

Det reiste 25,6 millioner passasjerer over Avinors lufthavner i perioden 01.01 - 30.06.2017, hvilket er en økning på 4,3 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2016.

Nedenstående figur viser trafikkutvikling per kvartal i perioden 2014 - 2017:

PASSASJERER

Sammenliknet med første halvår 2016, økte innenrikstrafikken med 2,7 prosent og utenrikstrafikken med 7 prosent, mens offshore helikoptertrafikk ble redusert med 7,5 prosent. Innenrikstrafikken utgjorde 61 prosent av det samlede trafikkvolumet.

Passasjervolumet fordelte seg på lufthavnene som følger:

TABELL 5: ANTALL PASSASJERER PER LUFTHAVN

PASSASJERER (MILLIONER)	01.01 - 30.06.17	01.01 - 30.06.16	ENDRING
Oslo lufthavn	13 190	12 287	7,3 %
Bergen lufthavn, Flesland	2 870	2 851	0,7 %
Stavanger lufthavn, Sola	2 014	2 041	-1,3 %
Trondheim lufthavn, Værnes	2 177	2 168	0,4 %
Øvrige lufthavner	5 326	5 182	2,8 %
Avinor konsern	25 577	24 529	4,3 %

Antall kommersielle flybevegelser i første halvår ble redusert med 1,3 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2016. Trafikkvolumet for underveistjenesten målt i antall service units økte med 1,5 prosent. Den lavere veksttakten i antall flybevegelser sett i relasjon til antall passasjerer reflekterer større fly og høyere kabinfaktor.

Siste 12 måneder er det i Avinors nettverk av lufthavner registrert en gjennomsnittlig regularitet på 99 prosent og en gjennomsnittlig punktlighet på 87 prosent.

FLYSIKKERHET OG HMS

Det har ikke vært luftfartsulykker hvor Avinor har vært medvirkende part i 2017.

I 2017 har undersøkelser konkludert med at Avinor har vært medvirkende part i to alvorlige luftfartshendelser. Den 6. februar var det for liten avstand mellom to fly på vei inn til Bodø. Den 25. april rygget en hjullaster inn i motoren til et fly i forbindelse med snørydding på flyoppstillingsplass på Oslo lufthavn.

Som omtalt i tidligere rapporter er det krav i nytt EU-regelverk at lufthavnoperatørene skal ha oversikt over operasjonelle farer og styre risikodempende tiltak mot identifiserte farer. Arbeidet med å etablere operasjonelt risikobilde og klassifisering av risiko for hver lufthavn er godt i gang.

Siste 12-måneder hadde konsernet 14 skader på egne ansatte som resulterte i fravær. Konsernets H-verdi (antall skader som har medført fravær per million arbeidede timer) i perioden er 2,8. F-verdi i samme periode (antall fraværsdager etter skade, per million arbeidstimer) utgjorde 69,20.

Sykefravær siste 12 måneder utgjorde 4,7 prosent.

RISIKOFORHOLD

Konsernets virksomhet er fokusert på sikker avvikling av flytrafikken med prosedyrer og tiltak for å minimere sannsynligheten for og konsekvensen av ulykker og alvorlige hendelser. Utviklingen i nasjonale og internasjonale regulatoriske forhold kan ha finansielle konsekvenser for konsernet.

Avinor ivaretar nasjonale sektorpolitiske mål. Staten setter føringer for en rekke forhold herunder lufthavnstruktur, beredskap, luftfartsavgifter og samfunnspålagte oppgaver. Omfang og innretning av sektorpolitiske føringer kan endre seg over tid.

Virksomhetens balanseførte driftsmidler er av langsiktig natur og den operative driften er i stor grad regulert av lover og forskrifter. Som følge av dette har Avinor en høy andel faste kostnader som i liten grad varierer med endringer i trafikkvolum og kapasitetsutnyttelse. Konsernets inntjening og finansielle verdi er påvirket av endringer i trafikkvolumet.

De store lufthavnene er en sentral finansieringskilde for det øvrige lufthavnnettet i Norge. Lufthavnenes inntjening er eksponert for endringer i konjunktorene samt for konkurranse fra lufthavner utenfor Avinors nettverk.

Inntekter fra tjenester og tilbud til passasjerene har en sentral betydning i konsernets finansiering. Spesielt vil endringer i rammebetingelsene rundt duty-free ordningen få en vesentlig effekt på konsernets inntjening og finansielle verdi.

Det benyttes finansielle sikringsinstrumenter til å begrense risiko knyttet til endringer i renter, valutakurser og kraftpriser. Verdien av sikringsinstrumentene endrer seg i samsvar med priser i markedet og vil kunne ha resultateffekt. Ved plassering av konsernets overskuddslikviditet vektlegges utsteders soliditet og plasseringens likviditet. Konsernets likviditetsbeholdning er plassert i bank på forhandlede vilkår.

Som en konsekvens av opprettelse av ny kampflybase for Forsvaret på Ørland, ble Avinor i 2014 gitt i oppdrag å forberede overtagelse av ansvaret for flyplassdriften på Bodø lufthavn innen 01.08.2016. Driftsovertagelsen ble gjennomført som forutsatt. Eierskap til grunneiendom og anlegg er imidlertid ikke overført, og Avinor avventer premissavklaringer fra Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet. Det er uavklarte problemstillinger knyttet til utfasing av Forsvarets behov i Bodø, samt at Avinor i tillegg er bedt om å detaljplanlegge med sikte på å fremme en konsesjonssøknad for en ny flyplass. Ovennevnte forhold medfører finansiell usikkerhet knyttet til investeringer i bygg og anlegg samt fremtidig drift i Bodø.

I pensjonsforliket i 2005 ble det bestemt at offentlig tjenestepensjon skal justeres for økt forventet levealder og omfattes av nye regler for regulering av pensjon, men inneholdt ikke regler for samordning av tjenestepensjonsytelsen og nye regler for folketrygden. Regelverket for samordningen er dermed ikke avklart og derfor ikke hensyntatt i regnskapet. Ny løsning for offentlig tjenestepensjon er under utredning, men det er ikke kjent hvordan ny ordning vil bli - herunder ikrafttredelsestidspunkt og overgangsregler. Det er etablert et partssammensatt utvalg, bestående av representanter for administrasjonen og ansattes organisasjoner for å vurdere alternative pensjonsordninger.

Lufthavnene har utslippstillatelser som stiller krav til risiko-vurderinger for å identifisere mulige kilder for akutt forurensning med fare for skade på ytre miljø. Det arbeides løpende med å redusere risikoen for miljøskadelige hendelser, samtidig som at det drives en kartlegging og opprydding av tidligere forurensning. Det er avdekket miljøskadelige tilsetningsstoffer i brannskum som er spredt til miljøet ved lufthavnene, og det arbeides med å avklare omfanget av nødvendige tiltak. Det er gjort risikovurderinger av mulige skader på helse og miljø. De økonomiske konsekvensene er avhengig av omfang av påkrevde tiltak, samt myndighetskrav og tilgjengelige tiltaksmetoder. Miljødirektoratet har kommet med pålegg om tiltak på Evenes lufthavn, og vil sannsynligvis gi et samlepålegg om utarbeidelse av tiltaksplaner for resterende lufthavner.

FRAMTIDSUTSIKTER

Mobilitet og effektiv lufttransport er sentralt for samfunnsutviklingen og bidrar til styrket økonomisk vekst i distriktene og regionene. Avinor vil tilstrebe et fortsatt høyt aktivitets- og investeringsnivå for å ivareta samfunnsoppdraget om gode regionale, nasjonale, europeiske og interkontinentale flytilbud.

Avinor skal være en drivkraft i arbeidet med luftfartens klima- og miljøutfordringer.

Det forventes en fortsatt sterk vekst i flytrafikken ut året. Basert på høye engangskostnader knyttet til pensjonsforpliktelser, avtale med Forsvaret og miljøavsetning i andre kvartal, vil konsernets resultat bli vesentlig redusert i 2017 sammenliknet med 2016.

Oslo, 16. august 2017
Styret i Avinor AS

Styrets erklæring

Vi bekrefter at finansiell delårsrapport for perioden 1. januar til 30. juni 2017, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, og at opplysningene i rapporten gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat.

Vi bekrefter også at delårsrapporten gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet, samt gir en rettviseende oversikt over de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.

Oslo, 16. august 2017
Styret i Avinor AS

Ola Mørkved Rinnan
Styrets leder

Ola H. Strand
Nestleder

Eli Skrøvset

Linda B. Silseth

Herlof Nilssen

Bjørn Tore Mikkelsen

Per Erik Nordsveen

Heidi Anette Sørum

Grete Ovnerud

Dag Falk-Petersen
Konsernsjef

SAMMENDRATT RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK

NOTER	2. KVARTAL		PER 2. KVARTAL		ÅR
	2017	2016	2017	2016	2016
Driftsinntekter					
Trafikkinntekter	1 420,0	1 345,0	2 657,8	2 500,5	5 143,0
Andre driftsinntekter	1 530,2	1 410,0	2 936,9	2 542,4	5 645,0
Sum driftsinntekter	2 950,2	2 755,0	5 594,7	5 042,9	10 788,0
Driftskostnader					
Varekostnader	125,7	69,6	380,4	106,0	394,3
Lønn- og andre personalkostnader	5 944,2	907,9	1 837,1	1 782,5	3 326,1
Andre driftskostnader	5 1 141,6	826,8	2 077,5	1 712,1	3 565,8
Andre kostnader	4 405,7	-8,6	417,1	-0,8	-18,9
Sum driftskostnader	2 617,2	1 795,7	4 712,1	3 599,8	7 267,3
EBITDA	333,0	959,3	882,6	1 443,1	3 520,7
Av- og nedskrivninger	5,7 460,2	414,9	899,0	827,8	1 762,9
Driftsresultat	-127,2	544,4	-16,4	615,3	1 757,8
Finansinntekter	46,0	8,8	64,5	17,3	36,2
Finanskostnader	169,2	88,6	358,3	169,0	419,8
Netto finansinntekt (kostnad)	-123,2	-79,8	-293,8	-151,7	-383,6
Resultat før skattekostnad	-250,4	464,6	-310,2	463,6	1 374,2
Skattekostnad	6 -65,8	116,2	-80,2	117,3	345,6
Resultat etter skatt	-184,6	348,4	-230,0	346,3	1 028,6

UTVIDET RESULTAT

Beløp i MNOK

	2. KVARTAL		PER 2. KVARTAL		ÅR
	2017	2016	2017	2016	2016
Resultat etter skatt	-184,6	348,4	-230,0	346,3	1 028,6
Utvidet resultat:					
Poster som ikke reverserer i resultatet i senere perioder:					
Aktuarielle gevinster/tap på pensjonsforpliktelse	-	-609,5	-	-553,5	-548,5
Skatteeffekt	-	152,2	-	138,2	137,1
Endring skattesats, effekt utsatt skattefordel/-forpliktelse	-	-	-	-	-62,7
Poster som kan reversere i resultatet i senere perioder:					
Kontantstrømsikring	-201,8	32,6	-152,6	57,3	66,9
Skatteeffekt	48,4	-8,5	35,8	-16,7	-16,9
Sum utvidet resultat etter skatt	-153,4	-433,2	-116,8	-374,7	-424,1
Totalresultat	-338,0	-84,8	-346,8	-28,4	604,5
Tilordnet:					
Aksjonær	-338,0	-84,8	-346,8	-28,4	604,5

SAMMENDRATT BALANSE

Beløp i MNOK

		30. JUNI		AR
	NOTER	2017	2016	2016
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Immaterielle eiendeler:				
Utsatt skattefordel	6	1 473,6	1 514,4	1 358,7
Andre immaterielle eiendeler	7	102,4	113,6	108,8
Anlegg under utførelse, immaterielle	7	193,2	-	122,0
Sum immaterielle eiendeler		1 769,2	1 628,0	1 589,5
Varige driftsmidler:				
Varige driftsmidler	7	33 004,4	23 672,8	29 501,8
Anlegg under utførelse	7	3 629,2	11 119,0	6 595,1
Sum varige driftsmidler		36 633,6	34 791,8	36 096,9
Finansielle anleggsmidler:				
Derivater	11	886,2	599,4	504,0
Andre finansielle anleggsmidler		293,6	350,5	390,7
Sum finansielle anleggsmidler		1 179,8	949,9	894,7
Sum anleggsmidler		39 582,6	37 369,7	38 581,1
Omløpsmidler				
Varer		19,8	20,3	22,6
Fordringer		1 858,5	1 249,1	1 483,4
Derivater	11	-	7,4	1,0
Bankinnskudd, kontanter og lignende		1 825,8	1 436,5	949,1
Sum omløpsmidler		3 704,1	2 713,3	2 456,1
SUM EIENDELER		43 286,7	40 083,0	41 037,2

SAMMENDRATT BALANSE

Beløp i MNOK

		30. JUNI		AR
	NOTER	2017	2016	2016
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Selskapskapital		5 400,1	5 400,1	5 400,1
Annen egenkapital		8 639,7	8 903,5	9 536,5
Sum egenkapital		14 039,8	14 303,6	14 936,6
Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser	9	3 084,4	2 590,1	2 588,2
Annen forpliktelse		206,2	180,3	167,4
Sum avsetninger for forpliktelser		3 290,6	2 770,4	2 755,6
Langsiktig gjeld:				
Lån fra Staten	10,11	2 305,1	2 749,5	2 527,3
Derivater	11	31,3	79,8	50,7
Annen langsiktig gjeld	10,11	19 906,7	15 816,0	15 009,5
Sum annen langsiktig gjeld		22 243,1	18 645,3	17 587,5
Kortsiktig gjeld:				
Sertifikatgjeld	10,11	-	400,0	1 400,0
Leverandørgjeld		668,0	425,0	685,4
Betalbar skatt		79,8	55,7	136,6
Skyldige offentlige avgifter		221,6	230,9	211,0
Utbytte		-	500,0	-
Derivater	11	9,1	28,1	2,8
Første års avdrag langsiktig gjeld	10,11	637,7	660,2	1 019,8
Annen kortsiktig gjeld		2 097,0	2 063,8	2 301,9
Sum kortsiktig gjeld		3 713,2	4 363,7	5 757,5
Sum gjeld		29 246,9	25 779,4	26 100,6
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		43 286,7	40 083,0	41 037,2

EGENKAPITALOPPSTILLING

Beløp i MNOK

	AKSJEKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL IKKE RESULTATFØRT	ANNEN EGENKAPITAL	SUM
Egenkapital 01.01.16	5 400,1	3,6	9 428,3	14 832,0
Totalresultat		-374,7	346,3	-28,4
Utbetalt utbytte			-500,0	-500,0
Egenkapital 30.06.16	5 400,1	-371,1	9 274,6	14 303,6
Egenkapital 01.01.17	5 400,1	-362,4	9 898,8	14 936,6
Totalresultat		-116,8	-230,0	-346,8
Utbetalt utbytte			-550,0	-550,0
Egenkapital 30.06.17	5 400,1	-479,2	9 118,8	14 039,8

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK

	PER 2. KVARTAL		AR
	2017	2016	2016
Kontantstrøm fra driften			
Resultat før skatt	-310,2	463,6	1 374,2
Ordinære avskrivninger	899,0	827,8	1 762,9
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-0,6	-	-12,6
Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto (urealiserte)	8,5	-11,9	-34,9
Netto finansposter	293,8	151,7	383,6
Endringer i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	-272,3	48,4	123,9
Forskjellen mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	496,2	89,2	92,4
Endringer i andre tidsavgrensningsposter	133,5	91,9	-288,1
Mottatte renter	18,4	17,4	36,2
Betalte skatter	-57,0	-281,5	-337,2
Netto kontantstrøm fra driften	1 209,3	1 396,6	3 100,4
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Investeringer i varige driftsmidler	-1 755,0	-2 430,3	-4 497,3
Salg av varige driftsmidler (salgssum)	4,3	1,4	20,1
Endring i andre investeringer	63,6	-31,3	-83,5
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 687,1	-2 460,2	-4 560,7
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Opptak av gjeld	4 439,5	1 899,9	1 899,9
Nedbetaling av gjeld	-698,7	-666,9	-995,5
Netto opptak/nedbetaling kortsiktig gjeld (sertifikatlån)	-1 400,0	-	1 000,0
Betalte renter	-387,6	-397,7	-655,2
Betalte låneomkostninger	-48,7	-1,9	-6,5
Utbetalt utbytte	-550,0	-	-500,0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 354,5	833,4	742,7
Netto endring kontanter, kontantekvivalenter og benyttede trekkrettigheter i perioden	876,7	-230,2	-717,6
Kontanter, kontantekvivalenter og benyttede trekkrettigheter periodestart	949,1	1 666,7	1 666,7
Kontanter, kontantekvivalenter og benyttede trekkrettigheter periodeslutt	1 825,8	1 436,5	949,1

NOTER TIL REGNSKAPET

NOTE 1 Generell informasjon

Avinor AS og dets datterselskaper (samlet konsernet) skal eie, drive og utvikle luftfartsanlegg ved å legge til rette for sikker og effektiv luftfart, yte tjenester innen samme område og annen virksomhet som bygger opp under foretakets hovedvirksomhet, herunder kommersiell utvikling av virksomheten og lufthavnområdene.

Avinor konsernet har hovedkontor i Oslo.

Delårsregnskapet for 2. kvartal 2017 ble vedtatt av styret den 16. august 2017. Delårsregnskapet er ikke revidert.

NOTE 2 Rammeverk og vesentlige regnskapsprinsipper

Konsernregnskapet per 2. kvartal 2017, avsluttet 30. juni 2017, er utarbeidet etter regnskapsprinsippene i International Financial Reporting Standards (IFRS) og består av Avinor AS og dets datterselskaper.

Delårsregnskapet avlegges i henhold til IAS 34 Interim Financial Reporting. Delårsregnskapet gir ikke informasjon i samme omfang som årsregnskap og må derfor sees i sammenheng med konsernets årsregnskap for 2016.

Det er benyttet samme prinsipper ved utarbeidelse av delårsregnskapet som ved utarbeidelse av årsregnskapet.

NOTE 3 Segmentinformasjon

Beløp i MNOK

PER 2. KVARTAL 2017

	OSLO LUFTHAVN	BERGEN LUFTHAVN	STAVANGER LUFTHAVN	TRONDHEIM LUFTHAVN	REGIONALE LUFTHAVNER	SUM LUFTHAVNDRIFT
Luftfartsinntekter	1 019,9	266,2	201,6	183,0	456,1	2 126,9
Andre driftsinntekter	1 886,3	234,0	202,7	149,3	310,6	2 782,9
Konserninterne inntekter	15,5	1,6	2,8	1,5	36,6	58,0
Sum driftsinntekter	2 921,7	501,9	407,1	333,8	803,3	4 967,8
Lønn- og andre personalkostnader	291,9	72,8	53,0	47,9	415,5	881,1
Av- og nedskrivninger	417,8	101,3	54,2	47,3	195,8	816,3
Andre driftskostnader	1 159,8	144,7	93,4	70,0	524,7	1 992,6
Konserninterne kostnader	183,9	69,2	57,9	45,3	335,1	691,3
Sum driftskostnader	2 053,3	387,9	258,5	210,5	1 471,1	4 381,3
Driftsresultat	868,4	114,0	148,6	123,3	-667,9	586,4
Varige driftsmidler ¹⁾	17 092,4	5 100,2	1 593,2	1 753,4	5 924,2	31 463,4

PER 2. KVARTAL 2017 FORTS:

	SUM LUFTHAVNDRIFT	FLYSIKRING	EIENDOM	FELLES/ UFORDELT	KONSERN ELIMINERING	AVINOR KONSERN
Luftfartsinntekter	2 126,9	530,9	-	-		2 657,8
Salgs- og leieinntekter	2 782,9	71,6	55,5	26,8		2 936,9
Konserninterne inntekter	58,0	402,9	10,4	312,3	-783,6	-
Sum driftsinntekter	4 967,8	1 005,4	66,0	339,1	-783,6	5 594,7
Lønn og andre personalkostnader	881,1	719,8	0,0	236,1		1 837,1
Av- og nedskrivninger	816,3	42,8	18,5	21,4		899,0
Andre driftskostnader	1 992,6	407,6	5,2	469,6		2 875,0
Konserninterne kostnader	691,3	53,4	0,6	38,3	-783,6	-
Sum driftskostnader	4 381,3	1 223,6	24,3	765,5	-783,6	5 611,2
Driftsresultat	586,4	-218,2	41,7	-426,3	-	-16,4
Varige driftsmidler ¹⁾	31 463,4	651,0	844,5	147,9		33 106,8

PER 2. KVARTAL 2016

	OSLO LUFTHAVN	BERGEN LUFTHAVN	STAVANGER LUFTHAVN	TRONDHEIM LUFTHAVN	REGIONALE LUFTHAVNER	SUM LUFTHAVNDRIFT
Luftfartsinntekter	947,8	264,4	205,8	178,9	440,1	2 036,9
Andre driftsinntekter	1 497,7	232,1	215,2	147,0	286,2	2 378,2
Konserninterne inntekter	32,0	7,7	23,5	15,3	14,8	93,3
Sum driftsinntekter	2 477,5	504,1	444,5	341,1	741,1	4 508,4
Lønn- og andre personalkostnader	272,6	66,4	55,3	50,2	435,8	880,3
Av- og nedskrivninger	390,6	52,2	52,3	46,6	194,7	736,6
Andre driftskostnader	761,2	111,6	85,5	61,2	433,3	1 452,8
Konserninterne kostnader	177,4	69,5	71,7	56,5	261,7	636,8
Sum driftskostnader	1 601,8	299,8	264,9	214,4	1 325,6	3 706,4
Driftsresultat	875,7	204,4	179,7	126,7	-584,5	802,0
Varige driftsmidler ¹⁾	11 014,0	1 663,7	1 634,7	1 805,4	6 027,4	22 145,2

PER 2. KVARTAL 2016 FORTS:

	SUM LUFTHAVNDRIFT	FLYSIKRING	EIENDOM	FELLES/ UFORDELT	KONSERN ELIMINERING	AVINOR KONSERN
Luftfartsinntekter	2 036,9	466,4	-	-2,8		2 500,5
Salgs- og leieinntekter	2 378,2	98,4	53,8	12,0		2 542,4
Konserninterne inntekter	93,3	380,6	20,8	320,8	-815,5	-
Sum driftsinntekter	4 508,4	945,4	74,6	330,0	-815,5	5 042,9
Lønn og andre personalkostnader	880,3	696,1	0,0	206,1		1 782,5
Av- og nedskrivninger	736,6	38,5	18,6	34,2		827,8
Andre driftskostnader	1 452,8	169,4	1,6	193,5		1 817,3
Konserninterne kostnader	636,8	47,7	9,4	121,7	-815,5	-
Sum driftskostnader	3 706,4	951,7	29,5	555,5	-815,5	4 427,6
Driftsresultat	802,0	-6,3	45,1	-225,5	-	615,3
Varige driftsmidler ¹⁾	22 145,2	591,7	880,7	168,8		23 786,4

1) Varige driftsmidler er her inklusiv andre immaterielle eiendeler og eksklusiv anlegg under utførelse.

NOTE 4 Andre inntekter/andre kostnader

Beløp i MNOK

SPESIFIKASJON	2. KVARTAL		PER 2. KVARTAL		ÅR
	2017	2016	2017	2016	2016
Andre kostnader					
Planendring pensjoner	415,0	-	415,0	-	-
Verdiendringer og andre tap/gevinster, netto	-9,3	-8,6	2,1	-0,8	-18,9
Sum	405,7	-8,6	417,1	-0,8	-18,9

NOTE 5 Resultateffekter - Terminal 2 prosjektet

Beløp i MNOK

Som følge av utbyggingen på Gardermoen (Terminal 2 prosjektet) er resultatregnskapet belastet med ekstra kostnader knyttet til opprettholdelse av normal drift i byggeperioden, samt kostnader knyttet til utrangering av aktiva inkludert økte avskrivninger grunnet revurdering av levetid.

SPESIFIKASJON	2. KVARTAL		PER 2. KVARTAL		ÅR
	2017	2016	2017	2016	2016
Lønn og andre personalkostnader	10,7	10,4	14,9	20,3	40,1
Av- og nedskrivninger	-	29,6	4,5	59,8	80,6
Andre driftskostnader	73,5	61,4	111,3	118,9	315,8
Sum	84,2	101,4	130,7	199,0	436,5

NOTE 6 Skatt

Skattekostnaden er beregnet ved å benytte skattesats som forventet for årsresultatet.
Forventet skattesats for året er 24% og bokføres i sin helhet mot netto utsatt skattefordel i balansen gjennom året.
Fordeling mellom betalbar skatt og utsatt skatt gjøres ved årsslutt.

NOTE 7 Varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler

Beløp i MNOK

	IMMATERIELLE EIENDELER	VARIGE DRIFTSMIDLER	ANLEGG UNDER UTFØRELSE	SUM
Per 2. kvartal 2016				
Balanseført verdi 01.01	117,2	22 507,1	10 615,2	33 239,5
Tilgang	2,7	1 989,0	2 495,4	4 487,1
Reklassifisering	-	-	1 991,6	1 991,6
Avgang	-	1,6	-	1,6
Periodens avskrivninger	6,2	821,6	-	827,8
Balanseført verdi 30.06	113,6	23 672,8	11 119,0	34 905,4
Per 2. kvartal 2017				
Balanseført verdi 01.01	108,8	29 501,8	6 717,1	36 327,7
Tilgang	-	4 397,9	1 503,2	5 901,1
Reklassifisering	-	-	4 397,9	4 397,9
Avgang	-	2,7	-	2,7
Periodens avskrivninger	6,4	892,6	-	899,0
Balanseført verdi 30.06	102,4	33 004,4	3 822,4	36 929,2

Av anlegg under utførelse er MNOK 193,2 klassifisert som immaterielt per 30. juni 2017.

Beregning av gjenvinnbart beløp

Det vises til årsregnskapet for 2016.

Det er ikke inntruffet forhold som medfører en vesentlig endring i gjenvinnbart beløp.

NOTE 8 Kapitalstruktur og egenkapital

Beløp i MNOK

	30. JUNI		AR
	2017	2016	2016
Rentebærende gjeld - inkludert rentederivater	21 994,6	19 106,1	19 504,6
Kontantbeholdning	1 825,8	1 436,5	949,1
Netto rentebærende gjeld	20 168,8	17 669,6	18 555,5
Egenkapital	14 039,8	14 303,6	14 936,6
Sum EK og netto rentebærende gjeld	34 208,6	31 973,2	33 492,1
EK andel i henhold til vedtektsdefinisjon ¹⁾	41,0 %	44,7 %	44,6 %

1) EK i prosent av sum EK og netto rentebærende gjeld

NOTE 9 Pensjoner

Per 30.06 er det benyttet 2,6% i diskonteringsfaktor og forventet lønnsvekst på 2,5%.

Det er med virkning fra 1.1.2018 innført nye regler som medfører at betalingsplikten for reguleringspremien for oppsatte rettigheter overføres fra staten til den enkelte virksomhet.

Endringen utvider Avinors ansvarsgrunnlag på arbeidsgivers hånd og medfører at økningen i konsernets pensjonsforpliktelse resultatføres - se note 4.

NOTE 10 Lån og finansielle leieforpliktelser

Beløp i MNOK

	30. JUNI		AR
	2017	2016	2016
Langsiktige lån	22 211,8	18 565,5	17 536,8
Kortsiktige lån	637,7	1 060,2	2 419,8
Sum	22 849,5	19 625,7	19 956,6
Lånebevegelser per 2. kvartal			
Balanseført verdi 01.01	19 956,6	18 489,7	18 489,7
Opptak av langsiktig lån	4 439,5	1 899,9	1 899,9
Nedbetaling av langsiktig lån	-698,7	-666,9	-995,5
Endring finansielle leieforpliktelser	-	-	-256,0
Netto opptak/nedbetaling av kortsiktig lån (sertifikatlån)	-1 400,0	-	1 000,0
Valuta-/ verdiendring lån	552,0	-97,0	-181,5
Balanseført verdi 30.06	22 849,5	19 625,7	19 956,6

LIKVIDITETSRESERVE

	30. JUNI		AR
	2017	2016	2016
Kontanter og bankinnskudd	1 825,8	1 436,5	949,1
Trekkrettighet bank (ubrukt kassekreditt)	800,0	800,0	800,0
Trekkfasilitet	4 000,0	4 000,0	4 000,0
Sum likviditetsreserve	6 625,8	6 236,5	5 749,1

Konsernet hadde ved utgangen av 2. kvartal 2017 tilstrekkelig handlingsrom hva gjelder overholdelse av covenants på eksisterende lån. Konsernet oppfyller internt mål om å ha en likviditetsreserve inklusive trekkfasiliteter tilsvarende minst 12 måneders prognostisert likviditetsbehov inklusive avdrag lån.

NOTE 11 Finansielle instrumenter

Beløp i MNOK

Vurdering av virkelig verdi

Virkelig verdi av valuta- og kraft terminkontrakter er fastsatt ved å benytte markedsverdi på balansedagen. For rentebytteavtaler er virkelig verdi innhentet fra konsernets treasury system og kvalitetssikret mot relasjonsbankens markedsvurderinger. Balanseført verdi av kontanter og kassekreditt er tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av at disse instrumentene har kort forfallstid. Tilsvarende er balanseført verdi av kundefordringer og leverandørgjeld tilnærmet lik virkelig verdi da de inngås til "normale" betingelser.

Virkelig verdi på langsiktig gjeld er beregnet ved bruk av noterte markedspriser eller ved bruk av rentebetingelser for gjeld med tilsvarende løpetid og kredittrisiko. Virkelig verdi av sertifikatlån er satt lik hovedstol.

Under følger en sammenligning av balanseførte verdier og virkelig verdi for selskapet og konsernets rentebærende gjeld.

	30. JUNI 2017		30. JUNI 2016	
	BALANSEFØRT VERDI	VIRKELIG VERDI	BALANSEFØRT VERDI	VIRKELIG VERDI
Rentebærende gjeld				
Statslån	2 749,5	2 805,8	3 193,9	3 275,2
Obligasjonslån	13 666,2	14 105,2	8 759,2	9 486,5
Banklån	6 419,9	7 016,3	6 991,8	7 979,2
Sertifikatlån	-	-	400,0	400,0

DERIVATER

	30. JUNI		AR
	2017	2016	2016
Eiendeler			
Renteswapper	886,2	599,4	504,0
Valutaterminkontrakter	-	7,4	1,0
Energikontrakter	-	-	-
Sum	886,2	606,8	505,0
Gjeld			
Renteswapper	31,3	79,8	52,0
Valutaterminkontrakter	3,4	-	0,8
Energikontrakter	5,7	28,1	0,7
Sum	40,4	107,9	53,5

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2)
- Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger (nivå 3))

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2017:

	NIVA 1	NIVA 2	NIVA 3	TOTAL
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	-	-	-	-
Derivater benyttet til sikring	-	886,2	-	886,2
Sum eiendeler	-	886,2	-	886,2
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat	5,7	1 420,4	-	1 426,1
Derivater benyttet til sikring	-	31,3	-	31,3
Sum forpliktelser	5,7	1 451,7	-	1 457,4

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2016:

	NIVA 1	NIVA 2	NIVA 3	TOTAL
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	-	4,3	-	4,3
Derivater benyttet til sikring	-	602,4	-	602,4
Sum eiendeler	-	606,7	-	606,7
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat	28,1	1 422,0	-	1 450,1
Derivater benyttet til sikring	-	76,6	-	76,6
Sum forpliktelser	28,1	1 498,6	-	1 526,7

NOTE 12 Utbytte

Utbytte relatert til årsregnskapet for 2016 på MNOK 550,0 er utbetalt i juni 2017.

AVINOR AS
Org.nr. 985 198 292
Dronning Eufemias gate 6
0191 Oslo

Postboks 150
2061 Gardermoen

avinor.no